

VÁŠ DOPIS SPIS. ZN.: 4 As 110/2022
ZE DNE: 13. 4. 2022
NAŠE Č. J.: MMB/0247618/2022
SPIS. ZN.: OSP/MMB/0643279/2021/6
VYŘIZUJE: Mgr. Zdeňka Štěpánková
TELEFON: +420 542 173 783
E-MAIL: stepankova.zdenka@brno.cz
ID DATOVÉ SCHRÁNKY: a7kbrnn
DATUM: 26. 4. 2022
POČET LISTŮ: 2

Nejvyšší správní soud
Vážená paní
Mgr. Katěřina Novotná
asistentka předsedy senátu
Moravské nám. 6
657 40 BRNO

Kasační stížnost žalobkyně paní Bc. [REDACTED] – předložení spisů s vyjádřením žalovaného

Vážená paní magistro,

ve věci předmětné kasační stížnosti podává Odbor sociální péče Magistrátu města Brna jako strana žalovaná Nejvyššímu správnímu soudu následující vyjádření:

Co se týče stěžovatelkou namítané nezákonnosti, která má spočívat v nesprávném posouzení právní otázky Krajským soudem v Brně, žalovaný nemá v úmyslu v reakci na argumentaci stěžovatelky vyslovovat své domněnky, pokud jde o pravomoc správních soudů v otázce přezkumu činnosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) při výkonu kolizního opatrovnictví dítěte v soudním řízení ve věcech péče soudu o nezletilé. Jako druhoinstanční správní orgán na úseku sociálně-právní ochrany dětí si v této souvislosti nicméně dovolí poznamenat, že v rámci realizace činnosti vyplývající z ust. § 17 písm. a) zákona o sociálně-právní ochraně dětí vyvstává v poslední době ohledně role OSPOD vícero nejasností, přičemž některé přetrvávají taktéž i po novele provedené zákonem č. 363/2021 Sb. s účinností, pokud se jedná o předmětné záležitosti, od 1. 1. 2022. Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR jako ústředním metodickým orgánem na úseku sociálně-právní ochrany dětí jsou OSPODy systematicky vedeny k důslednému odlišování obou svých rolí, tj. jednak jako procesního zástupce dítěte v soudním řízení chránícího zájmy a práva opatrovance – účastníka řízení a jednak jako orgánu zajišťujícího veřejnoprávní ochranu dítěte. Nakolik je přípustná kumulace obou těchto agend z pozice místně příslušného OSPOD, pak může být rovněž nejednoznačné, viz aktuálně usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 3. 2022, č.j. 16 Co 59/2022-3805, a naproti tomu usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 1. 2022, č.j. 6 Co 85/2022-159.

Toto vyjádření činí žalovaný s tím, že je obeznámen jak se závěry judikatury ve věci námítky podjatosti vůči úředním osobám OSPOD, na kterou v napadeném usnesení odkazuje Krajský soud v Brně, tak i s judikátem týkajícím se nahlížení do spisové dokumentace vedené OSPOD coby kolizním opatrovníkem, viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2019, č.j. 14 Ad 6/2017-36.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvody s odkazem na ust. § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního. Bude-li v důsledku toho, že kasační stížnost napadá usnesení o odmítnutí žaloby, v úvahu přicházet z povahy věci pouze kasační důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) soudního řádu správního (viz

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č.j. 3 Azs 33/2004-98, nebo usnesení ze dne 18. 3. 2004, č.j. 1 As 7/2004-47, č. 625/2005 Sb. NSS) a Nejvyšší správní soud tak bude řešit pouze otázku zákonnosti odmítnutí žaloby krajským soudem a nebude se vyslovovat k meritu věci, i přesto žalovaný k věcné podstatě vedeného soudního sporu, tj. rozhodnutí správního orgánu o odmítnutí žádosti žalobkyně o nahlédnutí do spisové dokumentace ochrany mládeže, vedené při výkonu funkce kolizního opatrovníka nezletilého v souvislosti s řízením o určení otcovství, ve smyslu ust. § 55 odst. 6 zákona o sociálně-právní ochraně dětí (dle právního stavu před účinností novely), pro úplnost své argumentace připojuje citaci z metodického stanoviska Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, aktuálně uveřejněného na webových stránkách úřadu <https://www.mpsv.cz/web/cz/rodina-a-ochrana-prav-deti> (pod záložkou Novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí, Otázky a odpovědi, Novela ZSPOD – otázky a odpovědi, k bodu 5):

Jde-li o nahlížení do spisové dokumentace ochrany mládeže, která je založena proto, že je dítě vedeno v evidenci z důvodu podle ust. § 54 písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí, tedy z důvodu kolizního opatrovnictví, platí bez ohledu na novelizaci zákona, že „zastoupit jiného nemůže ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného“ (ust. § 437 odst. 1 občanského zákoníku), „dojde-li ke střetu zájmu zákonného zástupce ... se zájmem zastoupeného či ke střetnutí zájmů těch, kteří jsou zastoupeni tímž zákonným zástupcem ..., anebo hrozí-li takový střet, jmenuje soud zastoupenému kolizního opatrovníka“ (ust. § 460 občanského zákoníku) a zejm. „Rodič nemůže dítě zastoupit, jestliže by mohlo dojít ke střetu zájmů mezi ním a dítětem nebo mezi dětmi týchž rodičů. V takovém případě jmenuje soud dítěti opatrovníka“ (ust. § 892 odst. 3 občanského zákoníku). Rodič tedy nemůže vykonávat oprávnění zákonného zástupce v rozsahu nahlížení do spisu „Om“, vedeného z důvodu, pro který byl dítěti OSPOD kolizním opatrovníkem jmenován právě pro kolizi zájmů rodičů a dítěte (tedy z důvodu, že rodič dítě nemůže zastoupit „ze zákona samého“, ne proto, že by byl např. soudem ve výkonu rodičovské odpovědnosti omezen; toto omezení rodičovské odpovědnosti nastává ze zákona samého, srov. citovaná ustanovení, zejména slova „rodič nemůže dítě zastoupit“, tedy ani při nahlížení do spisu ochrany mládeže).

Kasačnímu soudu současně na výzvu předkládáme požadovanou spisovou dokumentaci.

S úctou

MAGISTRÁT MĚSTA BRNA

Odbor sociální péče
Koliště 19, 601 67 Brno

-041-

PaedDr. Jan Polák, CSc.

vedoucí Odboru sociální péče MMB

PŘÍLOHY

spisová dokumentace 2x – správní spis sp. zn. OSP/MMB/0382874/2021
a spis ochrany mládeže sp. zn. Om 20/19 (včetně nově založené zvláštní spisové dokumentace sp. zn. O - 9/22)